

COMMISSIE GEZOND, SCHOON EN GEZUIVERD WATER

Delft, 3 november 2015

AAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN DELFLAND

Advies van de commissie Gezond, Schoon en Gezuiverd water, tevens **conceptverslag** van de vergadering op 3 november 2015 over de aan haar voorgelegde voorstellen van het college van dijkgraaf en hoogheemraden, ter behandeling in de Verenigde Vergadering op 19 november 2015.

Aanwezig:

mevr. I.J.A. ter Woorst
dhr. J.W.A. van Olphen
dhr. drs. P.J.R. Baeten
dhr. P.J. van Adrichem*
mevr. E.V.B.M. Alferink
dhr. drs. ing. M.W. Belt
dhr. L. Bokestijn
dhr. A.J. Breeuwsma
mevr. M.J.T. van der Burg-van Leeuwen
mevr. drs. E.E. van Hijckama Vlieg
dhr. ing. P.J. Hofman**
dhr. M.H.P. Jansen
dhr. ir. C.L.C. van Kretschmar
dhr. J. de Nooy (vanaf 20.20 uur)
dhr. ir. J.B. Simon***

hoogheemraad, voorzitter
hoogheemraad, vicevoorzitter
secretaris
categorie ingezetenen, VVD
categorie ingezetenen, PvdA
categorie ingezetenen, Water Natuurlijk
categorie ingezetenen, AWP Delfland
categorie ingezetenen, CDA
categorie ongebouwd
categorie ingezetenen, PvdA
categorie ingezetenen, ChristenUnie-SGP
categorie ingezetenen, CDA
categorie bedrijven
categorie ingezetenen, AWP Delfland
categorie ingezetenen, Partij voor de Dieren

Overige aanwezigen:

dhr. J. Filius
dhr. F. Hottinga
dhr. J. de Korte

teamleider Watersysteemkwaliteit
programmamanager Schoon water
teamleider Proces-, Contract- en Afvalwaterketenbeheer

Afwezig:

mevr. P.J. Brocke
dhr. mr. S.F. Fekkes
mevr. drs. M.J. Hilders
mevr. H.M.M. Hoogerwerf
dhr. C. Kuijvenhoven
dhr. J.G.M. Schouffoer MPA
mevr. drs. W.H. de Zoete-van der Hout

categorie ingezetenen, Partij voor de Dieren
categorie ingezetenen, 50PLUS
categorie ingezetenen, VVD
categorie ingezetenen, Partij voor de Dieren
categorie ingezetenen, CDA
categorie natuurterreinen
categorie ingezetenen, ChristenUnie-SGP

- * vervangt mevrouw M.J. Hilders
- ** vervangt mevrouw W.H. de Zoete-van der Hout
- *** vervangt mevrouw H.M.M. Hoogerwerf

01 Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur.

In reactie op een punt van orde van mevrouw Van Hylckama Vlieg licht portefeuillehouder Van Olphen toe verantwoordelijk te zijn voor de portefeuille Afvalwater.

De heren Belt van Water Natuurlijk en Simon van Partij voor de Dieren verzoeken het woord te mogen voeren over agendapunt B.29.

De heer Hofman merkt op dat dit agendapunt volgens de agenda al een bespreekstuk is.

De voorzitter wijst op de toelichting onderaan de agenda: uitsluitend de fractie die om behandeling van de stukken in de commissies hebben verzocht kunnen hierover het woord voeren, tenzij andere fracties bij het vaststellen van de agenda's om spreektijd met betrekking tot deze onderwerpen verzoeken. Voor opmerkingen ten aanzien van de wijze van bespreking van de agendapunten verwijst de voorzitter naar de agendacommissie.

De heer Belt vraagt waarom agendapunt 04.B.17 van de commissie BOB, Voorzuivering glastuinbouwsector Delfland – pilot Westland, niet is geagendeerd voor de commissie GSG.

De voorzitter licht toe dat het stuk betrekking heeft op de pilot. Het vervolg van de voorzuivering komt terug in de commissie GSG.

02 Vaststellen notulen van de vergadering van 8 september 2015, inclusief toezeggingenlijst

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Toezeggingenlijst commissie GSG 3 november 2015

Toezegging 1, eerste gedachtestreepje wordt overgeheveld naar de commissie SWW, het tweede naar de commissie BOB.

Toezegging 2 is afgedaan.

Toezegging 3 blijft staan.

Toezegging 4 is afgedaan.

Reminders

Reminder 1 blijft staan.

Reminders 2 en 3 zijn afgedaan.

03. Mededelingen

HVC

Portefeuillehouder Van Olphen deelt mee dat er momenteel wordt gesproken over de herfinanciering van HVC. De portefeuillehouder houdt de commissie op de hoogte.

Bijeenkomst waterbewustzijn Lansingerland

De voorzitter deelt mee dat de gemeente Lansingerland een bijeenkomst heeft gehouden over waterbewustzijn. De aanwezigen kregen na afloop een aardige attentie mee in de vorm van een spons met het opschrift 'een groene tuin neemt water op als een spons'.

Installatie burgemeester Maassluis

Portefeuillehouder Van Olphen deelt mee de installatie van de nieuwe burgemeester van Maassluis, de heer Edo Haan, te hebben bijgewoond.

Zuiveringsplicht

De voorzitter deelt mee dat de actiepunten die onderdeel zijn van het akkoord over de zuiveringsplicht regelmatig terug zullen komen in de commissie GSG. LTO Glaskracht werkt momenteel aan een kaart met collectieven voor zuivering. De voorzitter verwacht de

commissie hierover begin 2016 nader te kunnen informeren. Delfland houdt de druk op de zuiveringsplicht door het akkoord te agenderen voor alle bestuurlijke overleggen met gemeenten. In het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) Rijn-West is afgesproken dat de regie op de zuiveringsplicht bij het Rijk komt te liggen, maar de acties bij de deelnemers blijven.

Stuurgroep Water

De voorzitter deelt mee vanuit het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) Rijn-West de stuurgroep Water te hebben bijgewoond. De stuurgroep Water is een bestuurlijk overleg met de Minister van Infrastructuur en Milieu. De voorzitter heeft een aantal zaken ingebracht in het kader van het Nationaal Waterplan: aandacht voor het mestbeleid, aandacht voor het bestrijdingsmiddelenbeleid en aandacht voor zorgwekkende stoffen.

04 Besprekstukken

B.02 Begroting 2016 en uitvoeringsprogramma

(in aanwezigheid van de heren J. Filius, F. Hottinga en J. de Korte)

De programma's Gezuiverd afvalwater en Schoon water worden gezamenlijk besproken.

Eerste termijn

De heer Van Adrichem spreekt zijn waardering uit voor de begroting en vooral voor het uitvoeringsprogramma. De integrale benadering spreekt zijn fractie aan. De heer Van Adrichem doet de suggestie om te kijken naar mogelijkheden om werk met werk te maken met partners.

De heer Boekesteijn citeert uit het uitvoeringsprogramma en merkt op dat bij AWPD het gevoel ontstaat dat Delfland naïef is. Voor een samenwerking zijn twee partijen nodig. Spreker is van mening dat zwaarder kan worden ingezet op gebiedsgericht meten. Zijn fractie pleit ervoor om alle polders binnen de huidige collegeperiode gemeten te hebben.

De heer Hofman spreekt zijn complimenten uit voor de opzet van de begroting en het uitvoeringsprogramma. Daarnaast stelt de heer Hofman de volgende vragen:

- In het voorstel wordt de commissie gevraagd in te stemmen met de begroting. De heer Hofman is van mening dat de commissie moet worden gevraagd de begroting vast te stellen.
- De heer Hofman benadrukt het belang van communicatie met de inwoners, zodat men weet waar de gelden aan worden besteed en waar de prioriteiten worden gelegd.
- De heer Hofman verwijst naar de tabel op pagina 17 van de begroting en vraagt om een toelichting op de piek in de investeringsraming voor het programma Gezond, schoon en zoet water in 2019.
- De heer Hofman onderschrijft het belang van monitoring, maar constateert dat bij veel streefwaardes per prestatie-indicator 'niet van toepassing' of 'nader te bepalen' is aangegeven en vraagt om een toelichting. Spreker vindt het verstandig om wat al bekend is, uit te werken.
- Ten aanzien van de chemische waterkwaliteit benadrukt de heer Hofman dat het terugdringen van emissies zorgvuldige aandacht vereist om de KRW-doelen te behalen.
- Tot slot verwijst de heer Hofman naar het risico van het ontbreken van een nooduitlaat nabij de Harnaschpolder, dat genoemd wordt op pagina 41 van de begroting. De heer Hofman hecht eraan om de schadefactor erbij te betrekken en een voorziening te treffen.

De heer Breeuwsma spreekt zijn complimenten uit aan de organisatie voor het opstellen van de begroting en het uitvoeringsprogramma. Hij stelt het waterbewustzijn aan de orde, met name ten aanzien van de waterkwaliteit. In de begroting staat dat Delfland vanaf volgend jaar jaarlijks 1,4 miljoen euro wil gaan investeren om het waterbewustzijn te vergroten. De heer Breeuwsma betwijfelt of dit bedrag recht doet aan de ernst van de situatie en vraagt of de voorzitter denkt dat dit bedrag voldoende is.

Daarnaast wijst de heer Breeuwsma op de wens van de coalitie dat over vier jaar tal van

actoren zelf maatregelen nemen om de waterkwaliteit te verbeteren en verontreiniging tegen te gaan. Spreker vraagt of de voorzitter vooruitlopend op het plan van aanpak kan toezeggen proactief zowel positieve als negatieve voorbeelden te communiceren.

Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen spreekt haar waardering uit voor de leesbaarheid van de begroting en stelt de volgende vragen:

- Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen pleit ervoor om in de passage over de programmalijs Chemische waterkwaliteit op pagina 8 en 9 van de begroting ook de burgerpanels te betrekken.
- Daarnaast mist spreker in de stukken vervuiliingsbronnen zoals auto's, ganzen, meeuwen, honden en fijnstof.
- Op pagina 41 van de begroting is het verleggen van de persleidingen benoemd als risico. De kosten voor het vestigen van opstalrechten lopen uiteen van 2,5 tot 3,8 miljoen euro. Wat kost het verleggen van de gehele drukpersleiding?
- Daarnaast wordt in de risicoparaagraaf op pagina 41 de ozb voor de AWZI Harnaschpolder benoemd. Het college is in cassatie gegaan tegen de uitspraak van het Hof. In de begroting is aangegeven dat gesproken is met de Unie van Waterschappen, vanwege een mogelijke precedentwerking. Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen merkt op dat wanneer de zaak te maken heeft met de pps-constructie, er geen sprake kan zijn van precedentwerking, omdat er geen andere waterzuiveringsinstallaties zijn met een dergelijke constructie.

De heer Belt merkt op met waardering kennis te hebben genomen van de begroting, maar op een aantal punten ook met verbazing. Hij brengt de volgende punten in:

- In de begroting wordt de doelstelling herhaald om aan het einde van de collegeperiode 100% van de polders te hebben doorgelicht. Op pagina 28 wordt als risico genoemd dat er middelen beschikbaar zijn voor het doorlichten van 80% van alle glastuinbouwgebieden. Dit lijkt de heer Belt niet de bedoeling, aangezien de begroting in lijn zou moeten zijn met de doelstellingen. De heer Belt pleit ervoor om dit risico niet te benoemen.
- Op pagina 37 van de begroting is bij de programmalijs Hergebruik grondstoffen als doel benoemd: "In 2021 zijn alle voorbereidende maatregelen getroffen om op een toekomstbestendige wijze de waterketen te sluiten en de zuiveringen te kunnen doorontwikkelen tot energie-, grondstoffen- en zoetwaterfabrieken." De heer Belt vraagt om een nadere toelichting. Wat is er in 2021 concreet bereikt?
- In aanvulling op de vorige vraag verwijst de heer Belt naar de streefwaarden op pagina 38 van de begroting. Als het waterschap voornemens is de kringlopen te sluiten, waarom is de streefwaarde van het percentage hergebruik effluent dan tot en met 2020 bepaald op 0% en in 2021 ineens 20%? Hetzelfde geldt voor het aantal zuiveringen.

De heer Simon merkt op met veel plezier te hebben kennisgenomen van de begroting. Hij spreekt zijn complimenten uit voor de leesbaarheid, met als kanttekening dat je het uitvoeringsprogramma erbij nodig hebt. Verder stelt hij de volgende vragen:

- In de tabel met kengetallen op pagina 3 van de begroting is een aantal van 20 vispassages aangegeven volgens de begroting van 2015. In de begroting van 2016 zijn dit er 18. De heer Simon neemt aan dat het aantal van 20 vispassages in 2015 onjuist is.
- Ten aanzien van chemische waterkwaliteit is de heer Simon van mening dat moet worden ingezet op handhaving en toezicht.
- Ten aanzien van het risico van het verleggen van de persleidingen merkt de heer Simon op dat in de begroting een bedrag is gekoppeld aan een deel van het tracé. De heer Simon vraagt of er een beeld kan worden geschetst van de kosten van het totaal aantal kilometers. Daarnaast vraagt de heer Simon naar het risico dat eigenaren een opstalrecht eisen.

De heer Van Kretschmar merkt op zich te kunnen vinden in de opzet van de begroting. Hij heeft de volgende vragen en opmerkingen:

- In de begeleidende brief aan de VV wordt melding gemaakt van een besparing van 7,5 miljoen euro. In de brief is aangekomen dat een meer uitgewerkte visie op deze besparing wordt meegenomen in de Kadernota 2017. De heer Van Kretschmar vindt

dit merkwaardig en vraagt hoe de besparing gerealiseerd wordt in de verschillende programma's.

- De heer Van Kretschmar merkt op dat de term 'resultaten' in de begroting bij hem tot verwarring heeft geleid. Spreker is van mening dat 'acties' een betere term zou zijn. Het gaat om acties die in 2016 worden genomen om de doelen te bereiken.
- Op pagina 24 wordt het chloridegehalte genoemd als prestatie-indicator. Bij de streefwaarde hiervan staat 'nader te bepalen'. De heer Van Kretschmar pleit ervoor om ambitie neer te leggen en concrete streefwaarden te benoemen.
- Ook bij de streefwaarden van de programmalijn Lokale knelpunten en kansen op pagina 26 staat 'nader te bepalen'. Waarom wordt ook hier geen concrete ambitie benoemd?
- Ten aanzien van de programmalijn Zwemwater vraagt de heer Van Kretschmar om een toelichting op de prestatie-indicator 'Aantal zwemwaterlocaties waar maatregelen zijn genomen met een negatief zwemadvies van maximaal drie weken per jaar'.
- Uit de tabel op pagina 37 van de begroting blijkt een duidelijke neerwaartse trend in de exploitatielasten van de programmalijn Transporteren en zuiveren tussen 2017 en 2018. De heer Van Kretschmar vraagt om een nadere verklaring van deze daling.
- Op pagina 38 van de begroting is als prestatie-indicator 'Percentage energieopwekking' genoemd. Hierin ontbreekt het woord 'eigen'.
- Op pagina 39 van de begroting wordt als prestatie-indicator bij de programmalijn Samenwerken in de afvalwaterketen 'Percentage minder stijging van kosten en heffingen in de afvalwaterketen ten opzichte van 2010' benoemd. De heer Van Kretschmar vraagt om een nadere toelichting en pleit voor een duidelijkere formulering.
- Uit de tabel op pagina 40 van de begroting blijkt een forse toename van de geraamde investeringen in het programma Afvalwaterketen en zuiveren in 2020. Is de zoetwaterfabriek hiervoor verantwoordelijk?
- Tot slot vraagt de heer Van Kretschmar of er in de begroting van 2016 rekening is gehouden met Aquon.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg noemt het noteren van streefwaarden moedig en moedigt het college aan hiermee door te gaan. Daarnaast heeft spreker de volgende vragen en opmerkingen:

- Op pagina 24 van de begroting is voor de programmalijn Zelfvoorzienendheid en kringloopsluiting als doel benoemd het vaststellen van een strategie in 2017, terwijl de resultaten vooral van derden afhangen. Er zijn nog geen prestatie-indicatoren, dus hoe bepaalt Delfland wat nodig is aan middelen en hoe worden eind volgend jaar de feitelijke resultaten gemeten?
- Ten aanzien van de programmalijn Chemische waterkwaliteit vraagt mevrouw Van Hijckama Vlieg hoe snel de voorzitter vindt dat de beoogde ontwikkeling van de streefwaarden gaat.
- Verder vraagt spreker hoe Delfland een brug gaat slaan tussen handhaven en samenwerken met partners. Een vervolgvraag is in hoeverre Delfland handhaven gaat gebruiken als hulpmiddel voor de beoogde bewustzijnsstename.
- Ten aanzien van de programmalijn Zwemwater staat op pagina 9 van de begroting dat Delfland alleen inzet op zwemwateren als ook de beheerder van het desbetreffende water inzet pleegt. Mevrouw Van Hijckama Vlieg noemt dit een goede zaak, maar vraagt wat Delfland kan afdwingen. Wie is er verantwoordelijk voor de zwemwaterkwaliteit?
- Daarnaast merkt spreker op dat de streefwaarden concreet zijn als het gaat om aantallen, maar niet in termen van verbetering van de kwaliteit van het water.
- Op pagina 27 van de begroting staat het kopje 'Wat mag het kosten?'. De PvdA kan zich niet vinden in deze titel. Daarnaast pleit mevrouw Van Hijckama Vlieg ervoor om ook de getallen van 2014 en 2015 op te nemen, zodat er een beeld ontstaat van de ontwikkeling.
- Ten aanzien van de programmalijn Transporteren en zuiveren op pagina 37 wijst mevrouw Van Hijckama Vlieg op het belang van het volgen van de ontwikkeling van het aanbod. Ook vraagt spreker om een toelichting op de schommelingen in de investeringen.
- Mevrouw Van Hijckama Vlieg wijst op de streefwaarden van de programmalijn Hergebruik grondstoffen op pagina 38 en vraagt of de beoogde ontwikkeling volgens

het college snel genoeg gaat. En hoe kunnen deze getallen worden vergeleken met de beoogde resultaten?

- Ten aanzien van de programmalijn PPS-contract op pagina 38 vraagt spreker hoe de wisselende ramingen per jaar zich verhouden tot de constatering dat het 100% om consolideren gaat.
- Ten aanzien van de programmalijn Samenwerken in de afvalwaterketen staat op pagina 11 dat het afvalwaterketenbeleid eind 2016 geactualiseerd zal zijn. Wat zijn de verwachtingen en zal de afschaffing van de zuiveringsheffing de verhoudingen beïnvloeden?
- Ten aanzien van de mindere stijging van kosten en heffingen in de afvalwaterketen (pagina 39) vraagt mevrouw Van Hijckama Vlieg in hoeverre de afschaffing van de kwijtschelding hierin is verdisconteerd. In hoeverre laten de streefwaarden een daadwerkelijke progressie zien? Hoe wil Delfland de kwetsbaarheid verminderen?
- Op pagina 40 van de begroting zijn de kosten per programmalijn opgenomen. Bij de kosten voor de programmalijn PPS-contract gaat het in hoofdzaak om de zuivering zelf. Wanneer is een afname te zien vanwege winning van grondstoffen? En in hoeverre blijkt uit de getallen voor directe opbrengsten en totale baten dat de afschaffing van de kwijtschelding is verrekend?
- Tot slot wijst mevrouw Van Hijckama Vlieg op het risicomanagement op pagina 42 van de begroting. Er is een stijging ingeschat van de indices van 2,4%. Spreker vraagt wie deze inschatting heeft bepaald. Ook vraagt spreker naar de check and balances.

De voorzitter reageert op de vragen en opmerkingen in eerste termijn:

- Vanwege de bewezen effectiviteit en de urgentie van het chemische waterkwaliteitsprobleem heeft het college besloten vol in te zetten op gebiedsgericht meten. Maar Delfland blijkt over onvoldoende mankracht te beschikken om alle glastuinbouwpolders binnen de beoogde tijd door te lichten. Het college heeft besloten dat er een plan van aanpak wordt opgesteld voor de chemische waterkwaliteit. Daarbij zijn het capaciteitsprobleem en het bewustzijn van de tuinders nadrukkelijke aandachtspunten. De commissie wordt hier nader over geïnformeerd. Het plan van aanpak komt terug bij de Kadernota 2017.
- De vraag van de heer Hofman ten aanzien van het gevraagde besluit (vaststellen of instemmen) zal als aandachtspunt worden voorgelegd aan portefeuillehouder Smits.

De heer Filius reageert op de vraag van de heer Hofman naar de piek in de investeringsraming voor het programma Gezond, schoon en zoet water in 2019. De piek heeft te maken met de aanleg van de waterharmonica.

De voorzitter vervolgt de beantwoording. Bij een aantal prestatie-indicatoren in de begroting staat 'nader te bepalen'. De voorzitter zegt toe dat er een informatieve VV zal worden georganiseerd over zoet water, waarbij van gedachten kan worden gewisseld over prestatie-indicatoren.

Portefeuillehouder Van Olphen reageert op de vraag over het risico van het ontbreken van een nooduitlaat bij de Harnaschpolder. Het risico dat Delfland daar loopt, is kleiner dan het risico dat Delfland neemt voor primaire keringen. Daarnaast wijst de portefeuillehouder op de ontwikkeling met betrekking tot zoetwaterfabrieken. De bedoeling is dat een gedeelte van het gezuiverde effluent de boezem zal worden ingepompt.

De voorzitter vervolgt de beantwoording:

- De heer Breeuwsma heeft gevraagd naar de hoogte van de investering voor de vergroting van het waterbewustzijn. De voorzitter vermoedt dat geld niet zozeer het probleem is, maar de inzet van derden en de capaciteit van Delfland. Waterbewustzijn is een aandachtspunt in het plan van aanpak voor de chemische waterkwaliteit. De voorzitter zegt toe vooruitlopend op dit plan voorbeelden van waterbewustzijn (positief en negatief) te zullen communiceren.
- In reactie op de vraag van mevrouw Van der Burg-van Leeuwen zegt de voorzitter toe dat burgerpanels meegenomen zullen worden in het kader van waterbewustzijn.
- Uit de Waterkwaliteitsrapportage blijkt dat autogebruik nauwelijks een rol speelt in de problemen met betrekking tot de waterkwaliteit. Ganzen zijn wel een probleem, met name voor zwemwaterkwaliteit. De voorzitter beschrijft de gezamenlijke

ganzenaankpak met gemeenten.

De heer De Korte reageert op de vragen over het risico van het verleggen van de persleidingen. Delfland heeft gekeken naar een deel van de leiding. De resultaten zijn geëxtrapoleerd naar het gehele leidingtracé van Delfland. Daaruit komen de genoemde kosten naar voren. Delfland werkt aan een nauwkeurigere bepaling van de kosten. Als de kosten zijn berekend, dan wordt een bestuurlijk traject gestart om te bekijken of het bestuur van mening is dat de kosten opwegen tegen de risico's om het zo te laten.

Portefeuillehouder Van Olphen vervolgt de beantwoording:

- De portefeuillehouder bevestigt dat de ozb-zaak voor de AWZI Harnaschpolder niet alleen te maken heeft met de pps-constructie. Vanwege de mogelijke precedentwerking is de Unie van Waterschappen erbij betrokken.
- Ten aanzien van het gemaal Morsestraat licht de portefeuillehouder toe dat er sprake was van een capaciteitsprobleem. Recent is gebleken dat het probleem veroorzaakt wordt door het toerental.
- Ten aanzien van het sluiten van de kringlopen en de sprongen in de investeringen wijst de portefeuillehouder op de ontwikkelingen met betrekking tot de zoetwaterfabriek in combinatie met de waterharmonica. Er loopt momenteel een pilot. Als in 2017 wordt besloten een zoetwaterfabriek te bouwen, dan is er een investering benodigd. In 2021 volgt opnieuw een sprong, want dan moet de fabriek gereed zijn.

De heer De Korte vult aan dat de streefwaarde van het percentage hergebruik effluent in 2021 van 20% betrekking heeft op de zoetwaterfabriek van De Groote Lucht.

Portefeuillehouder Van Olphen verduidelijkt het doel dat in 2021 alle voorbereidende maatregelen zijn getroffen om de kringlopen te sluiten. In 2021 moet de zoetwaterfabriek klaar zijn. Het doel is om het water voor een bepaald percentage de waterharmonica in te pompen.

In reactie op de vraag van de heer Simon bevestigt de heer Hottinga dat het aantal vispassages in de tabel op pagina 3 volgens de begroting 2015 moet 18 zijn. De voorzitter zegt toe dat dit wordt verbeterd.

De voorzitter zegt toe dat de opmerking van de heer Van Kretschmar ten aanzien van de besparing van 7,5 miljoen euro als aandachtspunt wordt meegenomen naar het college. Ook de suggestie om in de begroting de term 'acties' te gebruiken in plaats van 'resultaten' zal worden meegenomen naar het college.

Naar aanleiding van de vragen over zwemwateren zegt de voorzitter toe dat er een informatieve VV zal worden georganiseerd over dit thema.

De heer De Korte reageert op de vraag van de heer Van Kretschmar naar de daling van de exploitatielasten van de programmalijn Transporteren en zuiveren tussen 2017 en 2018. De heer De Korte vermoedt dat de daling te maken heeft met het aantal kapitaallasten. Dat is een niet beïnvloedbaar boekhoudkundig gegeven.

De voorzitter vervolgt de beantwoording:

- De prestatie-indicator 'percentage energieopwekking' op pagina 38 van de begroting wordt gewijzigd in: 'percentage eigen energieopwekking'.
- De reguliere kosten van Aquon zijn verwerkt in de begroting.
- Ten aanzien van het meten van de chemie verwijst de voorzitter naar de presentatie over de prestatie-indicatoren. Deze kan geraadpleegd worden via iBabs.
- Het gebiedsgericht meten vormt een brug tussen handhaven en samenwerken. Daarnaast noemt de voorzitter de bovenwettelijke maatregelen in het Deltaplan Agrarisch waterbeheer.
- Tot slot verwijst de voorzitter naar de presentatie in iBabs over de waterkwaliteitsrapportage.

Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen benadrukt dat het initiatief voor het Deltaplan Agrarisch waterbeheer genomen is door de sector zelf.

Portefeuillehouder Van Olphen vervolgt de beantwoording:

- Ten aanzien van de vergoeding aan Delfluent licht de portefeuillehouder toe dat de bepaling van de indices is vastgelegd in het pps-contract.
- Met betrekking tot de afvalwaterketen is in de begroting geen rekening gehouden met een eventuele kwijtschelding. Een kwijtschelding kan terugkomen in de tariefstelling.

In reactie op de vraag van mevrouw Van Hijckama Vlieg ten aanzien van de ontwikkeling van het aanbod in relatie tot de programmalijn Transporteren en zuiveren wijst de heer De Korte op de afnameverplichting van Delfland. Delfland moet fluctuaties in het aanbod kunnen opvangen.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg vraagt aandacht voor de trend. Het lijkt haar verstandig om de ontwikkeling in de gaten te houden.

Tweede termijn

De heer Van Kretschmar vraagt om een toelichting op de prestatie-indicator 'Percentage minder stijging van kosten en heffingen in de afvalwaterketen ten opzichte van 2010' in de programmalijn Samenwerken in de afvalwaterketen.

De heer Breeuwsma spreekt zijn dank uit voor de toezegging van de voorzitter om, vooruitlopend op het plan van aanpak, voorbeelden van waterbewustzijn (positief en negatief) te communiceren. In aanvulling op de toezegging vraagt spreker het college een aantal concrete communicatiemomenten te delen met de VV.

Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen is van mening dat het programma Lokale waterkwaliteit robuuster en ambitieuzer zou mogen zijn.

De heer Hofman brengt de volgende aandachtspunten naar voren:

- Ten aanzien van de inzet van kennisinstituten bij de chemische waterkwaliteit doet de heer Hofman de suggestie om ook de universitaire wereld hierbij te betrekken, bijvoorbeeld Wageningen University.
- Naast de inzet van burgerpanels acht de heer Hofman het van belang om burgerinitiatieven te stimuleren.
- Ten aanzien van het risico van het verleggen van de persleidingen wijst de heer Hofman op de belemmering van het privaatrecht.
- Tot slot merkt de heer Hofman op dat in het voorstel een tariefstijging wordt genoemd van 1,5%. Deze stijging is gekoppeld aan een structurele bezuiniging van 10 miljoen euro vanaf 2017. Het lijkt de heer Hofman verstandig om in 2016 te onderzoeken of deze maatregel noodzakelijk is.

De heer Boekesteijn merkt op dat zijn fractie verheugd is over de toezegging van een plan van aanpak voor de chemische waterkwaliteit.

In aanvulling op de eerdergenoemde vervuillingsbronnen merkt de heer Van Adrichem op dat ook de grote hoeveelheid bladeren die in het water terechtkomen de waterkwaliteit negatief beïnvloeden. Daarnaast pleit de heer Van Adrichem om het bewustzijn van ruiters te vergroten.

Op verzoek van de heer Van Kretschmar licht de heer De Korte de prestatie-indicator 'Percentage minder stijging van kosten en heffingen in de afvalwaterketen ten opzichte van 2010' toe. Deze indicator geeft de mindere stijging aan ten opzichte van de stijging van de rioolheffing en de zuiveringsheffing indien er geen sprake zou zijn van samenwerking met gemeenten.

De voorzitter reageert op de vragen en opmerkingen in de tweede termijn:

- In reactie op het verzoek van de heer Breeuwsma zegt de voorzitter toe een aantal concrete communicatiemomenten met betrekking tot waterbewustzijn te delen met de VV.
- De aanpak Lokale waterkwaliteitsknelpunten is een groot succes, ook als het gaat om bewustwording. Gezien de hoeveelheid vragen over dit thema zegt de voorzitter toe te overwegen volgend jaar een presentatie te geven over de stand van zaken met betrekking tot de waterkwaliteitsknelpunten.

- In reactie op de suggestie van de heer Hofman om ten aanzien van de inzet van kennisinstituten bij chemische waterkwaliteitszaken ook de universitaire wereld te betrekken, zegt de voorzitter toe dit op enige wijze door te geven aan Wageningen University.

De voorzitter concludeert dat de begroting 2016 en het uitvoeringsprogramma wat betreft de programma's Schoon water en Gezuiverd afvalwater met een positief advies zal worden aangeboden aan de VV. De PvdA maakt een voorbehoud.

B.10 Maatregelenplan lokale knelpunten en kansen waterkwaliteit vijfde ronde

(in aanwezigheid van de heer F. Hottinga)

De heer Hofman spreekt zijn waardering uit voor de aanpak. Daarnaast vraagt hij of bij de overname van het waterbeheer van Hoek van Holland door Delfland niet is gekeken naar knelpunten. Dezelfde vraag geldt voor Lansingerland: is in het kader van het bestemmingsplan niet kritisch gekeken naar het systeem? Kortom, wat zijn de leerpunten bij de watertoets om dergelijke problemen in de toekomst op voorhand goed te beschouwen?

De heer Jansen spreekt zijn waardering uit voor het plan, de bronaanpak en de samenwerking met overheden, bedrijven en burgers. Maar het maatregelenplan is vrij uitgebreid. Schiet het niet het doel voorbij? Daarnaast wijst de heer Jansen op de tabel op pagina 9 van het plan. In deze tabel staat bij de kosten van de aanleg van het gescheiden rioolstelsel 'paar miljoen'. Het gaat om maatregelen die al genomen zijn. De heer Jansen pleit ervoor om de kosten SMART te maken.

De voorzitter reageert op de vragen en opmerkingen. Er is een evaluatie voorzien. Bij de evaluatie zal waarschijnlijk de vraag aan de orde komen hoe Delfland als waterbeheerder problemen op voorhand kan voorkomen.

In reactie op de opmerking van de heer Jansen licht de voorzitter toe dat de voorliggende stukken niet zozeer extra werk hebben opgeleverd voor de organisatie, omdat het werk al gedaan was.

De heer Hottinga reageert op de vraag van de heer Jansen naar de kosten van de aanleg van het gescheiden rioolstelsel. De heer Hottinga meent dat nog niet alle werkzaamheden zijn uitgevoerd. Spreker durft nog niet te zeggen wat de precieze kosten zijn, maar beaamt dat de aanduiding 'paar miljoen' merkwaardig is.

De voorzitter concludeert dat het voorstel met een positief advies als hamerstuk zal worden aangeboden aan de VV.

B.26 Afschrift van brieven inzake stand van zaken en vervolg Ketenakkoord Fosfaatkringloop van Nutrient Platform NL en van staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu

Mevrouw Van Hijckama Vlieg verwijst naar het laatste punt in de brief van de staatssecretaris, een proactieve inbreng richting de nieuwe strategie, en vraagt of Delfland zich ervan bewust is dat het handelsverdrag TTIP consequenties kan hebben voor het functioneren van Delfland. Mevrouw Van Hijckama Vlieg raadt Delfland aan de ontwikkelingen te volgen, want het handelsverdrag heeft verregaande consequenties.

Portefeuillehouder Van Olphen zegt toe dat de vraag van mevrouw Van Hijckama Vlieg zal worden beantwoord in het vragenformulier.

B.28 Kroosbestrijding: resultaten van veldproeven en maatregelen in het kader van lokale knelpunten waterkwaliteit

Mevrouw Van Hijckama Vlieg vraagt of er een relatie wordt gelegd met andere terreinbeheerders. Hoe is de samenwerking met bijvoorbeeld private terreinbeheerders en gemeenten?

De heer Hofman geeft het college ter overweging mee de veldproeven mee te nemen in de bestaande schouw en/of een bijzondere schouw in te stellen voor stedelijke gebieden. Daarnaast vraagt de heer Hofman naar de maatregelen die uit het onderzoek naar voren komen.

De heer Boekesteijn merkt op dat de veldproeven succesvol lijken en vraagt of er een plan van aanpak komt voor de komende jaren. Gaat Delfland de kroosslurper vaker inzetten? Zijn fractie is van mening dat wanneer de waterkwaliteit verbetert door deze kroosslurper, er structureel budget voor zou moeten worden vrijgemaakt. Wat zijn eventueel de financiële consequenties?

De voorzitter benadrukt het belang van samenwerking met lokale waterbeheerders. Vervolgens citeert de voorzitter uit de brief: "Aan de hand van de geslaagde proeven komen wij met aanbevelingen voor kroosbestrijding." Dit is een tussenstand. Het college komt er op terug, inclusief de financiële consequenties. De suggestie van de heer Hofman om te overwegen een stedelijke schouw in te stellen zal worden meegenomen als aandachtspunt.

B.29 Verklaring van Amersfoort: de opgave voor schoon en voldoende water

De heer Belt merkt op het volledig eens te zijn met de brief aan de VV. Daarnaast merkt hij op dat de inzet van de agrarische sector als minimaal overkomt. Verder vraagt de heer Belt zich af of Delfland meer kan doen dan alleen het in de brief genoemde voornemen om de aandachtspunten aan te kaarten bij de Unie van Waterschappen.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg vraagt naar de extra inzet die hieruit voortvloeit.

De heer Simon merkt op zich meer te kunnen vinden in de brief aan de VV dan in de verklaring zelf. Spreker mist in de verklaring de ambities. Met het huidige beleid worden de KRW-doelen niet behaald. Wat gaat Delfland doen richting het Rijk?

De voorzitter licht toe dat de waterschappen niet erg te spreken waren over de bijeenkomst, waarvan de Verklaring van Amersfoort het resultaat is. De ambities komen niet uit de verf. Bovendien wordt geen recht gedaan aan de inzet van verschillende partijen, waaronder de lokale LTO's en de waterschappen. Delfland laat geen mogelijkheid onbenut om de problematiek aan te kaarten. Daarnaast wijst de voorzitter op de Verklaring van Utrecht. De stukken van dit symposium zullen worden toegezonden aan de VV.

06 Rondvraag en sluiting

Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen merkt op dat er in 2014 veel klachten zijn gemeld over vissterfte door het gebruik van een maaiboot. Er was toegezegd dat er overleg zou plaatsvinden met de gemeente. Hoe zijn de ervaringen met de maaiboot dit jaar in relatie tot vissterfte?

De heer Simon merkt op dat een collega-bestuurslid van het waterschap bloemen heeft ontvangen en stelt de duurzaamheid van aankopen van het waterschap aan de orde.

De voorzitter zegt toe dat de vragen van mevrouw Van der Burg-van Leeuwen en de heer Simon zullen worden beantwoord in het vragenformulier.

De heer Hofman verwijst naar de studie naar het aanleggen van twee sluizen in de Nieuwe Waterweg en het Hartelkanaal. Delfland heeft aangegeven de besluitvorming aan te houden. Welke vragen heeft Delfland bij het onderzoek en kan de commissie kennisnemen van de rapportages omtrent de studie?

De voorzitter licht toe dat het college van mening is dat het onderwerp op een langere termijn en in een breder perspectief moet worden gezien.

Hierna sluit de voorzitter om 21.30 uur de openbare vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Gezond, Schoon en Gezuiverd water
d.d. 1 december 2015.

De Voorzitter,

De Secretaris,

I.J.A. ter Woorst

drs. P.J.R. Baeten